

Sprawozdanie z działalności Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego za rok 2020

Posiedzenia Rady Dyrektorów Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego odbyły się: 14 lutego, 7 maja oraz 23 września 2020 r. Dwa ostatnie posiedzenia przeprowadzono trybie online na platformie MsTeams z powodu pandemii koronawirusa.

Na funkcjonowanie wszystkich bibliotek KZB w roku 2020 wpływ miała pandemia COVID-19 oraz związany z tym *lockdown*, ogłoszony w dniu 13 marca 2020 r., a formalnie zakończony na uczelniach 24 maja. W tym okresie biblioteki pozostawały całkowicie zamknięte dla czytelników, swoją działalność realizować mogły wyłącznie zdalnie. Studentom odwołano zajęcia w formie stacjonarnej, pracownicy bibliotek skierowani zostali do pracy zdalnej w celu ograniczenia kontaktów osobistych. Dyrektorzy organizując pracę opierali się m.in. na *Wytycznych dla funkcjonowania bibliotek w trakcie epidemii COVID-19 w Polsce* opublikowanych na stronie WWW Ministerstwa Rozwoju, zaleceniami MNiSW oraz rekomendacjami Biblioteki Narodowej. Uczelnie wprowadzały również własne procedury postępowania w związku z pandemią. Stopniowe otwieranie bibliotek rozpoczęło się z końcem kwietnia 2020 r. W maju przywrócono część usług w lokalach bibliotek z zachowaniem rygoru bezpieczeństwa. Od września kontynuowano działalność w trybie ograniczonym, większa część zajęć na uczelniach odbywała się w trybie zdalnym, co wpłynęło m.in. na obniżoną frekwencję w czytelniach oraz ogólnie mniejszą liczbę wypożyczeń zbiorów bibliotecznych.

W okresie sprawozdawczym zajmowano się zadaniami, wynikającymi z planu pracy, a także sprawami wynikającymi z bieżącej działalności.

1. Administrowanie bazami KZB

- 1.1.** Realizowane było bieżące administrowanie bazami. Konfigurowano system na potrzeby opracowywania i prezentowania rekordów niesamoistnych wydawniczo (UR) oraz przygotowano obsługę kolekcji rekordów dla bibliotek PAU, BPP. Przeprowadzono import rekordów studentów I roku dla AWF i AST. Rozwiązywano problemy związane z nieprawidłową pracą drukarek i nieprawidłowym działaniem aplikacji Chamo w UP. Wykonywano inne prace związane z obsługą zadań

przekazywanych przez biblioteki, tj. usuwanie rekordów czytelników, generowanie dodatkowych statystyk i zestawień, zmiany konfiguracji poszczególnych elementów systemu bibliotecznego, zmiany w konfiguracji profili Chamo, sprawdzanie i opracowanie wyjaśnień do zgłoszonych problemów, przygotowywano okresowe kontrole zawartości Bazy Wspólnej. Obsługiwano zadania związane z kontami i uprawnieniami bibliotekarzy.

Prowadzono konsultacje dla bibliotekarzy systemowych, a także wspierano managerów baz UEK i UP przy rozwiązywaniu pojawiających się problemów, np. samorejestracja czytelników w Chamo, kolejkovanie zamówień i rezerwacji w systemie.

1.2. Działania związane z wprowadzeniem stanu pandemii i nadzwyczajnym trybem pracy bibliotek:

Przygotowywanie propozycji rozwiązań na podstawie analizy sytuacji w poszczególnych bibliotekach. Wykonywanie wielokrotnych modyfikacji w systemie, po przeprowadzeniu dogłębnych testów, m.in.:

- nadawanie statusu Kwarantanna przy zwrotach
- zmiany terminów ważności wypożyczeń oraz ważności kont czytelników
- zmiany ustawień związanych z naliczaniem opłat
- zmiany treści powiadomień wysyłanych do czytelników i konfiguracji terminów generowania powiadomień
- zmiany w konfiguracji zamówień w Chamo i ustawień drukarek.

1.3. Współpraca z NUKAT

Przygotowanie danych do porównania numerów kontrolnych i dat aktualizacji rekordów bibliograficznych i rekordów khw baz lokalnych (UEK, UP, KRAK, AGH) z NUKAT, w celu sprawdzenia zgodności bazy lokalnej z katalogiem centralnym.

1.4. Działania aktualizacyjne w bazach

Prace porządkowe w katalogach bibliotecznym mające na celu zapewnienie spójności danych i poprawienie jakości działania baz, m.in.:

- odświeżenie wszystkich indeksów (w systemie Virtua oraz Chamo),
- usunięcie starszych wpisów w tablicach zawierających logi (po uprzednim wyeksportowaniu danych do plików),

- przygotowanie baz do przeprowadzenia aktualizacji systemów operacyjnych w ACK Cyfronet (luty i sierpień).

2. Kontynuacja rozmów z firmą Innovative Interfaces w sprawie warunków nowej umowy o serwis zintegrowanego systemu bibliotecznego VTLS/Virtua

Proces finalizacji umowy w formie Aneksu nr 4 znacznie się przedłużył. Powodem tego była m.in. zwłoka po stronie dostawcy usługi serwisowej w nadsyłaniu wymaganych w procedurze zamówień publicznych dokumentów (cesji oraz zaświadczenia od radcy prawnego o nie posiadaniu rejestrów karnych przez Innovative Interfaces). W następstwie tego Aneks nr 4 do umowy o serwis z firmą Innovative Interfaces został podpisany w maju 2020 z datą obowiązywania od dn. 1 czerwca 2020 r. do 31 maja 2023 r. W imieniu KZB umowę podpisał JM Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego prof. Kazimierz Karolczak.

Podczas finalizacji spraw związanych z aneksem oraz po jego podpisaniu firma przesyłała do bibliotek-sygnatariuszy faktury za okres nie ujęty nowym aneksem, tj. styczeń – maj 2020 r. Dyrektorzy odmówili wnoszenia opłat za ten okres wyjaśniając, iż: w ten sposób zwiększy się kwota umowy oraz w przedmiotowym okresie Innovative nie świadczył żadnych usług dla bibliotek KZB – żadna z bibliotek o takową nie prosiła czekając na podpisanie nowego aneksu. Dyrektor KZB zasięgnął opinii prawnej w kancelarii Fedorowicz i Golińska. Adwokaci. Sp. partnerska, w której jednoznacznie potwierdzono, iż nie ma podstaw do uiszczania opłat za serwis w okresie po wygaśnięciu poprzedniego aneksu i przed podpisaniem nowego. Opinie przesłano na adres Innovative Interfaces oraz zainteresowanym dyrektorom. Dodać należy, iż postępowanie firmy wzbudziło oburzenie dyrektorów bibliotek KZB m.in. z powodu błędów w fakturach, brakiem wzajemnej komunikacji pomiędzy agendami firmy, poczuciem ogólnego chaosu informacyjnego w kontakcie z przedstawicielami firmy.

W grudniu, po kolejnej interwencji dyrektora KZB (na prośbę kilku członków RD KZB) biblioteki w końcu otrzymały prawidłowe faktury zgodne z nowym aneksem.

Sprawy dotyczące systemu Virtua oraz aneksu do umowy z Innovative Interfaces omawiano na dwóch dodatkowych spotkaniach online, w dniach: 3 czerwca i 17 lipca. Wzięli w nich udział dyrektorzy bibliotek użytkujących system Virtua.

3. Przygotowanie i przeprowadzenie migracji katalogów KZB bibliotek VTLS/Virtua do nowej wersji systemu

Migracja do nowej wersji Virtua/Chamo nie odbyła się z powodu braku istotnych poprawek, oraz konieczności przetestowania ich przez NUKAT (co nie miało miejsca). Pozostanie przy obecnej wersji nie spowoduje problemów w funkcjonowaniu katalogów bibliotek.

4. Monitorowanie ogólnopolskich i międzynarodowych inicjatyw dotyczących zintegrowanych systemów bibliotecznych. Kontynuacja poszukiwania alternatywnych rozwiązań dla bibliotek użytkujących VTLS/Virtua

Podczas spotkania RD KZB w dn. 23 września ustalono, iż w ramach KZB powstanie zespół, którego zadaniem będzie zebranie i przygotowanie wytycznych dla nowego systemu. Do zespołu zgłoszono następujące osoby: Barbara Balicka, Bogusława Macheta (AGH), Krzysztof Sobkowiak (UP), Monika Fiutowska (PAU).

W dniu 12.10.2020 odbyło się spotkanie online z firmą Trzecia Strona właścicielem oprogramowania dla bibliotek Alfios. Pracownicy firmy przedstawili najważniejsze funkcje swojego oprogramowania i wyrazili chęć ponownego spotkania.

Przedstawiciele bibliotek KZB uczestniczyli w webinarium omawiającym działanie wiodących systemów bibliotecznych: Folio - EBSCO, Alma - ExLibris, Koha - BonaSoft. Przygotowano dane do wyceny systemu Alma dla bibliotek Bazy Wspólnej.

5. Podjęcie prób testowych nad wdrożeniem nowej platformy bibliotecznej.

W roku 2020 nie zostały podjęte próby testowe w ramach KZB.

6. Dalsze prace nad rozwojem funkcjonalności oprogramowania Koha w Bibliotece Politechniki Krakowskiej.

W roku 2021 biblioteka PK planuje przejście na najnowszą 20.11 wersję Kohy. W tej chwili wersja Koha 20.11 została zainstalowana i trwa jej testowanie oraz prace adaptujące system do naszych wymagań.

7. Podjęcie dalszych prac nad uruchomieniem multiwyszukiwarki o roboczej nazwie „Discovery KZB”

Dokonano migracji aplikacji do najnowszej wersji systemu VuFind (wersja 7.0.1 z dnia 8/31/2020). Aktualna wersja 6.1.2. Docelowo w celu możliwości dalszej rozbudowy i skalowalności systemu planowana migracja do systemu kontenerów.

Budowa i konfiguracja narzędzi odpowiedzialnych za agregację danych do systemu repozytorium. Aktualnie możliwy i przetestowany import danych z systemów: dLibra, DSpace, katalog Virtua, Open Journal System.

Rozwój o rozbudowa modułu „Live record status” odpowiedzialnego za prezentację dostępności zasobów katalogu „w czasie rzeczywistym”. Aktualnie moduł współpracuje z zasobami Bibliotek Uniwersytetu Pedagogicznego i Akademii Górniczo-Hutniczej. Trwają prace nad przystosowaniem modułu do współpracy z katalogiem Uniwersytetu Ekonomicznego.

Rozwój, konfiguracja i tłumaczenie modułu „more like this” odpowiedzialnego za sugestie dotyczące zasobów. Opracowano graficzne interfejsy systemu. Zaimplementowano rozwiązania responsywne.

8. Współpraca ze środowiskiem. Udział przedstawicieli bibliotek KZB w pracach Zespołu Koordynującego Polskiej Grupy Użytkowników VTLS/Virtua.

Przygotowanie opinii dla bibliotek KZB dotyczących propozycji firmy Innovative migracji z systemu Virtua do systemu Sierra. W ramach działań ogólnopolskiego Zespołu Koordynacyjnego VTLS/Virtua:

- przygotowanie opinii, dla Rady Dyrektorów Porozumienia Bibliotek VTLS/Virtua, dotyczącej oferty Innovative Interfaces Inc. w sprawie migracji do systemu Sierra oraz propozycji spotkania online z przedstawicielami firmy
- przygotowanie rekomendacji dla Rady Dyrektorów Porozumienia dotyczącej rozważenie nowej oferty ProQuest (równoważne Alma lub Sierra) i udział w styczniowym (2021) webinarium nt. szczegółów tej oferty.

W roku 2020 nie odbyło się spotkanie członków PGU Virtua z powodu pandemii koronawirusa.

9. Utrzymywanie programu StatuS, poszukiwania istniejących rozwiązań w zakresie oprogramowania do prowadzenia statystyki.

W okresie sprawozdawczym baza pracowała bez zakłóceń, nie zgłoszono żadnych uwag. Program Status powoli staje się przestarzały i należy się spodziewać problemów z jego utrzymaniem w obecnej wersji. Budowa statystyki w oparciu o nowe oprogramowanie będzie wymagała środków finansowych. W perspektywie należy podjąć decyzję co dalszego utrzymania, modernizacji lub zawieszenia.

10. Aktualizacja strony domowej KZB

Zaktualizowano na bieżąco zawartość strony internetowej KZB.

Oprac.

Stanisław Skórka,

Jerzy Krawczyk

Współpraca:

Barbara Balicka

Marek Górski,

Załączniki

Tabela 1. Wielkość baz w katalogach elektronicznych bibliotek KZB z bazy wspólnej: **serwer ACK Cyfronet AGH**

Nazwa Biblioteki	rekordy bibliograficzne używane	rekordy bibliogr. utworzone	rekordy KHW	rekordy egz.	rekordy zasobu	rekordy czytelnika	wypożyczenia
Baza Wspólna (AR, AST, ASP, AMuz, PAU, BPP, MCK, AWF)	346236	-	611167	551126	13465	18815	10839
Biblioteka Uniwersytetu Rolniczego	67 962	27 486	19847	130039	2809	6433	4800
Biblioteka Polskiej Akademii Umiejętności	116 181	54 419	57637	127348	5612	489	64
Biblioteka Polska w Paryżu	42 786	14 895	5909	50629	2453	0	0
Biblioteka AST	35 137	7225	4405	58030	65	1622	582
Biblioteka Akademii Sztuk Pięknych	33 473	12 241	22979	39502	359	1484	212
Biblioteka Akademii Muzycznej	21 542	10 017	6963	41955	112	2018	798
Biblioteka Międzynarodowego Centrum Kultury	39 352	15 032	18784	36847	667	771	230
Biblioteka Akademii Wychowania Fizycznego	33 286	12 399	8932	66008	1388	5996	4153
Biblioteka ISiEZ PAN	717	5	7	778	0	0	0

Tabela 2. Statystyka baz w katalogach elektronicznych poszczególnych bibliotek KZB: **serwer ACK Cyfronet AGH**

Nazwa Biblioteki	rekordy bibliograficzne	rekordy KHW	rekordy egz.	rekordy zasobu	rekordy czytelnika	wypożyczenia
Baza Wspólna (AR, AST, ASP, AMuz, PAU, BPP, MCK, AWF)	346 236	611 167	551 126	13 465	18 815	10 839
BIBLIOTEKA Akademii Górniczo Hutniczej	207 620	321 745	370 653	11 666	32 053	18 985
BIBLIOTEKA Uniwersytetu Ekonomicznego	84 335	149 309	155 145	6508	14 848	8890
BIBLIOTEKA Uniwersytetu Pedagogicznego	253 924	398 801	487 244	2730	13 207	13 610

Tabela 2a. Statystyka baz w katalogu elektronicznym: **Biblioteka UPJPII**

rekordy bibliograficzne używane	rekordy bibliogr. utworzone	rekordy KHW	rekordy egz.	rekordy zasobu	rekordy czytelnika	wypożyczenia
210 946	87 770	340 965	266 539	-	7 956	11 118

Tabela 2b. Statystyka baz w systemie w systemie KOHA: Biblioteka PK

rekordy bibliograficzne	rekordy KHW	rekordy egz.	rekordy zasobu	rekordy czytelnika	wypożyczenia
137 496	127 475	333 191		13 673	20 346

Uwaga do kolumny „liczba wypożyczeń”:

różnica wynika stąd, że w Statusie podaje się liczbę wypożyczeń realizowanych w Wypożyczalniach. Jednak nie wszystkie wypożyczenia realizowane są w Wypożyczalniach, np. udostępnianie zbiorów realizowane są przez bibliotekarzy systemowych lub przez magazynierów (na konta konserwacji, digitalizacji, specjalne itp.).

Tabela 2c. Dane dot. Bibliotek UJ z bazy w systemie ALMA. Stan na dzień 31.12.2020

rekordy bibliograficzne	rekordy khw	rekordy egz.	rekordy zasobu	rekordy czytelnika	wypożyczenia
7 634 051* (w tym UJ: 1 670 096)	2 581 184** (w tym MeSH: 637 691)	UJ: 4 156 974 w tym BM UJ-CM: 169 014	3 027 941*** w tym BM UJ-CM: 69 552	212 000	Ogółem dla UJ: 226 754 w tym egz. wyp. zewnątrznie (poza biblioteki): 198 577

* liczba rekordów bibliograficznych dostępnych w całej sieci (BN, Biblioteki UJ, WBP Kielce i WBP Lublin)

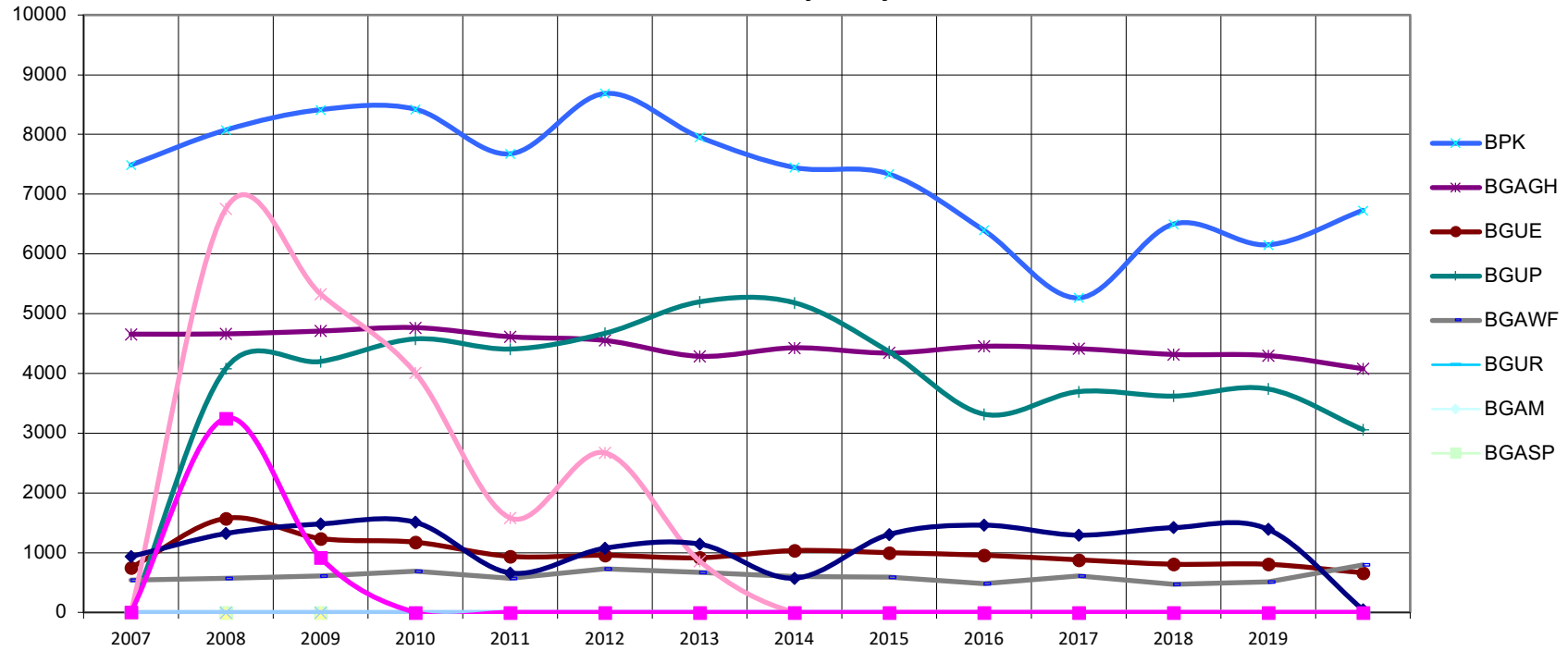
** liczba rekordów khw dostępnych w całej sieci (BN, Biblioteki UJ, WBP Kielce i WBP Lublin)

*** liczba rekordów zasobu uwzględniająca rekordy utworzone automatycznie w procesie migracji danych

Tabela 3. Status – wykorzystanie w latach 2007-2020 (stan na: 31.12.2020)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM (instytucja):
BPK	7488	8075	8415	8423	7676	8686	7956	7448	7337	6396	5264	6499	6153	6730	102 546
BGAGH	4658	4662	4709	4767	4614	4552	4287	4429	4342	4454	4415	4318	4299	4079	62 585
BGUE	751	1574	1237	1175	938	956	915	1035	999	957	880	806	805	663	13 691
BGUP	2	4081	4200	4578	4408	4671	5198	5184	4365	3319	3696	3620	3740	3060	54 122
BGAWF	536	570	615	689	568	727	669	605	594	480	608	470	509	794	8 434
BGUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BGAM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BGASP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BUJPII	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BMCK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BMCMUJ	1	6754	5330	4010	1582	2671	861	2	0	0	0	0	0	0	21 211
BGAST	935	1320	1480	1508	661	1074	1143	572	1304	1460	1293	1418	1390	46	15 604
BJ	1	3250	915	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 166
RAZEM (w roku):	14372	30286	26901	25150	20447	23337	21029	19275	18941	17066	16156	17131	16896	15372	
Łącznie operacji na serwerze:															282 359

KZB - STATUS - wykorzystanie

Uwagi:

Program Status powoli staje się przestarzały i należy się spodziewać problemów z jego utrzymaniem w obecnej wersji. Budowa statystyki w oparciu o nowe oprogramowanie będzie wymagała środków finansowych. Należy rozważyć decyzję co jego dalszego utrzymania/modernizacji/zawieszenia.